

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Ερωτήματα για τον έλεγχο της αέριας ρύπανσης στο Βόλο. Τα αποτελέσματα της έρευνας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας πρέπει να εξεταστούν με σοβαρότητα και υπευθυνότητα από το ΥΠΕΝ.»

Το πρόβλημα της αέριας ρύπανσης στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου έχει αναδειχθεί πολλαπλώς μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου με σειρά ερωτήσεων οι οποίες άλλοτε έχουν απαντηθεί και άλλοτε όχι.

Στις απαντήσεις που έχουμε έως τώρα λάβει γίνεται αναφορά σε έναν μόνο σταθμό μέτρησης του ΕΔΠΑΡ ο οποίος μετρά μόνο τα μικροσωματίδια PM10 και PM2,5 και κανένα άλλο ρύπο και ο οποίος δίνει μετρήσεις από τις οποίες βλέπουμε ότι υπάρχει συχνή υπέρβαση των μικροσωματιδίων PM2,5 αν και ο τελικός ετήσιος μέσος όρος δεν υπερβαίνει το ετήσιο επιτρεπτό όριο. Όμως υπάρχουν ημέρες που στη ουσία ο Βόλος πνίγεται από την υψηλή συγκέντρωση μικροσωματιδίων και ενδεχομένως άλλων ρύπων για τους οποίους όμως δεν υπάρχει επίσημη καταμέτρηση. Ενδεικτικά και μόνο σας παραθέτουμε link πρόσφατων δημοσιευμάτων (μόνο για το τελευταίο χρονικό διάστημα) σχετικά με τις επίσημες ανακοινώσεις της ΠΕ Μαγνησίας & Β. Σποράδων για τις υπερβάσεις μικροσωματιδίων από τις μετρήσεις του μοναδικού σταθμού του ΕΔΠΑΡ. (<https://e-thessalia.gr/volos-ypervasi/>, <https://e-thessalia.gr/rypansi-tis-dyo-apo-tis-tesseris-imeres-ton-metriseon-ston-volo/>, <https://e-thessalia.gr/ypervasi-ton-epikindynon-mikrosomatidion-pm-2-5-apo-29-eos-31-ianoyariou-ston-volo/> <https://pagasitikosnews.com/thessalia/magnesia/volos/oimetriseis-toy-stathmoy-toy-ypoyrgeiou-perivallontos-gia-tin-poiotita-tis-atmosfairas-sto-volo-26/>).

Η έρευνα του Greenyourair του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή του Π.Θ., αφορά την μέτρηση της αέριας ρύπανσης συγκρότημα του Βόλου και τη συσχέτιση με καρδιολογικά και πνευμονολογικά περιστατικά εισαγωγής στο Νοσοκομείο του Βόλου, έδειξε ότι από τους 12 σταθμούς μέτρησης αέριας ρύπανσης που βρίσκονται καταμετρημένοι σε ολόκληρο το πολεοδομικό συγκρότημα ο μέσος όρος PM 2,5 για την δωδεκάμηνη περίοδο από 01/03/2019 έως και 29/02/2020 ανήλθε σε 30,03 μg/m³ ενώ το ετήσιο όριο PM 2.5 με βάση τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας είναι 10.00 μg/m³ και το Ετήσιο όριο PM 2.5 με βάση την Ελληνική Νομοθεσία: 25.00 μg/m³. Επιπλέον βρέθηκε σημαντική συσχέτιση τον καρδιολογικών και αναπνευστικών περιστατικών που καταγράφηκαν στο νοσοκομείο του Βόλου τις ημέρες που παρατηρήθηκε υπέρβαση μικροσωματιδίων PM 2,5 στην ατμόσφαιρα των Βόλου.

Η εν λόγω έρευνα αγνοείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ όπως άλλωστε γίνεται εμφανές από τις απαντήσεις που λάβαμε από τη Γεν. Δ/ση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ στην υπ. αριθμ. 3968/12-2-2020 ερώτησή μας. Για τους παραπάνω λόγους σας καταθέτουμε Συνοπτική Έκθεση για τη ποιότητα του αέρα στην πόλη του Βόλου - Περίοδος Αναφοράς 01/03/19-29/02/20 όπως μας δόθηκε από τον υπεύθυνο του Προγράμματος καθηγητή του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Π.Θ. Δρ. Γ. Σαχαρίδη με σκοπό να ενημερωθούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες και η πολιτική ηγεσία ΥΠΕΝ. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτό θα είναι η αρχή μιας επικοινωνίας των αρμόδιων υπηρεσιών με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας προκειμένου τα ευρήματα της έρευνας να αξιολογηθούν και χρησιμοποιηθούν για την μείωση της αδιαμφισβήτητης ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου.

Σε προηγούμενη απάντησή σας τον 2/2020 για το θέμα των μετρήσεων της αέριας ρύπανσης στο Βόλο αναφέρετε μία σειρά από δράσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας προκειμένου να ελεγχθεί η ατμόσφαιρα του Βόλου και να εγκατασταθούν καινούργιοι και πληρέστεροι σταθμοί μέτρησης της αέριας ρύπανσης. Πλησιάζει ένα έτος από την απάντησή σας και μέχρι στιγμής πολύ μικρή εξέλιξη παρατηρείται στις σχετικές δράσεις της Περιφέρειας.

Συγκεκριμένα, στην απάντηση της με ημερομηνία 17-2-2020, η Περιφέρεια Θεσσαλίας αναφέρεται στην προμήθεια και εγκατάσταση δεύτερου σταθμού στο χώρο της πρώην ΔΕΣΕ, ο οποίος εκείνη την περίοδο ήταν σε φάση αναβάθμισης, βαθμονόμησης και συντήρησης. Ωστόσο, μέχρι σήμερα τα δεδομένα και οι μετρήσεις αυτού του σταθμού δεν αναφέρονται στις σχετικές απαντήσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με αποτέλεσμα να δημιουργείται το ερώτημα εάν ο σταθμός έχει συνδεθεί με το Εθνικό Δίκτυο και εάν λειτουργεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Επιπλέον μόλις τον Ιανουάριο του 2021 (ένα χρόνο μετά) δημοσιεύτηκε η προκήρυξη για την προμήθεια δύο σταθμών μέτρησης στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου μέσω του ΕΣΠΑ 2016-2020 ενώ αγνοείται η εξέλιξη της αντικατάστασης του υπάρχοντος σταθμού μέτρησης αέριας ρύπανσης με νέο (που θα περιλαμβάνει και αναλυτές) και που χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο (1637/2019 απόφαση) κόστους 120.000 ευρώ αλλά και προμήθεια νέου σταθμού με χρηματοδότηση πάλι από το Πράσινο Ταμείο κόστους 148.000 ευρώ, σύμφωνα πάντα με την εν λόγω απάντησή σας.

Κατά τη συζήτηση στις 1-2-2021 της επίκαιρης ερώτησης και ΑΚΕ 1432/340/4-11-2020 του Τομεάρχη Περιβάλλοντος & Ενέργειας ΣΥΡΙΖΑ κ. Σ. Φάμελλου για την ταυτοποίηση των πηγών δυσοσμίας στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου προέκυψε από τις απαντήσεις του Υπουργού ΥΠΕΝ κ. Σκρέκα ότι το πρόγραμμα που εκπονείται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με στόχο να ταυτοποιηθούν οι χημικές ουσίες που προκαλούν τη δυσοσμία και να εντοπιστεί η πηγή της έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένονται τα πρώτα αποτελέσματα.

Εντύπωση προκαλεί η καθυστέρηση στην εξέλιξη του διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών εκτίμησης των επιπτώσεων των εκπομπών αυτών με τη μέθοδο της ολφακτομετρίας, καθώς πρόκειται για έργο που έχει ανακοινωθεί από τον 9/2019 και μόλις τον 10/2020 (ένα χρόνο μετά δηλαδή) σύμφωνα με δημοσιεύματα (<https://e-thessalia.gr/ypografike-i-symvasi-gia-tin-olfaktometria-k-agorastos-energopoioiyme-kathe-ergaleio-gia-ton-entopismo-tis-pigis-ton-osmon-sto-volo/>) υπογράφεται η

σύμβαση με τον ανάδοχο ενώ στην απάντηση του Υπουργού κατά τη συζήτηση της εν λόγω επίκαιρης ερώτησης αναφέρεται ότι ακόμη δεν έχει υπογραφεί η σύμβαση! Ακόμα όμως μεγαλύτερη έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι από τα στοιχεία που επιτέλους λάβαμε μετά από απανωτές επανακαταθέσεις σχετικών ερωτήσεων και τη συζήτηση της εν λόγω επίκαιρης ερώτησης συμπεραίνεται ότι η ΠΕ Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και το Σώμα Επιθεώρησης Β. Ελλάδος του ΥΠΕΝ μετά από σχετικούς ελέγχους της 27^{ης} Σεπτεμβρίου 2018 και της 12^{ης} Οκτωβρίου 2018 που πραγματοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις της βιομηχανίας παραγωγής χάλυβα «Χαλυβουργία Ελλάδος ΑΕ» διαπίστωσαν ότι υπάρχουν σοβαρά ζητήματα σε σχέση με τη λειτουργία του συστήματος απαγωγής και επεξεργασίας των αέριων αποβλήτων της εγκατάστασης, έντονη δυσοσμία και διαφυγή μεγάλων ποσοτήτων καπναερίων που προσομοιάζουν με την οσμή που παρατηρείται στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου τις μεταμεσονύκτιες και πρωινές ώρες, χωρίς εως τώρα να έχει επιβληθεί καμία κύρωση και κανένα μέτρο για την διακοπή της εν λόγω λειτουργίας .

Επειδή η ατμοσφαιρική ρύπανση στο Βόλο είναι αδιαμφισβήτητη, ταλαιπωρεί τους κατοίκους και σύμφωνα με τη μελέτη του πανεπιστημίου Θεσσαλίας υπάρχει ισχυρή συσχέτιση των ημερών όπου παρατηρείται υψηλή συγκέντρωση μικροσωματιδίων με την αύξηση των καρδιολογικών και αναπνευστικών περιστατικών που επίσης καταγράφονται στο Νοσοκομείο του Βόλου.

Επειδή παρά τις αρνητικές απαντήσεις σας για την υπέρβαση ετήσιου ορίου μετρήσεις των μικροσωματιδίων PM_{2,5} στην ατμόσφαιρα του Βόλου η έρευνα του πανεπιστημίου Θεσσαλίας που έχει περισσότερους σταθμούς μέτρησης δίνει διαφορετικά αποτελέσματα αλλά παράλληλα καταγράφονται συχνά καθημερινές πολύ υψηλές συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων στις μετρήσεις του μοναδικού σταθμού του ΕΔΠΑΡ .

Επειδή η επιστημονική κοινότητα πρέπει να μην αγνοείται από τη πολιτική ηγεσία αλλά τα ευρήματα της να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, πρακτική που ακολουθήθηκε στη διαχείριση της Πανδημίας.

Επειδή οι δράσεις οι οποίες έχουν αναληφθεί για τον έλεγχο της ατμόσφαιρας από την αρμόδια Περιφέρεια Θεσσαλίας δεν έχουν ολοκληρωθεί παρόλο που αφορούν ενέργειες που έχουν αποφασιστεί εδώ και πάρα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα πέραν του ενός έτους.

Επειδή οι ελεγκτικοί μηχανισμοί της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του ΥΠΕΝ έχουν διαπιστώσει ζητήματα σε σχέση με τη λειτουργία συγκεκριμένης Βιομηχανίας εδώ και πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς ωστόσο να έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για την διακοπή των λειτουργιών αυτών και την επιβολή των ανάλογων κυρώσεων.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Θα λάβει σοβαρά υπόψη του την έρευνα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και τις προτάσεις που καταθέτει σχετικά με τον έλεγχο της αέριας ρύπανσης στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου; Προς διευκόλυνση επισυνάπτουμε συνοπτική έκθεση για τη ποιότητα του αέρα στην πόλη του Βόλου - Περίοδος Αναφοράς 01/03/19-29/02/20 όπως μας δόθηκε από τον υπεύθυνο του Προγράμματος καθηγητή του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Π.Θ. Δρ. Γ. Σαχαρίδη.
2. Ποια είναι τα πρώτα αποτελέσματα του εν εξελίξει προγράμματος διερεύνησης της χημικής σύστασης και της προέλευσης της δυσοσμίας

στο Βόλο που εκπονείται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης; Πότε θα ολοκληρωθεί το πρόγραμμα και πότε προγραμματίζεται ανακοίνωση των αποτελεσμάτων;

3. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί ώστε να επισπευσθούν οι δράσεις που έχει αναλάβει η Περιφέρεια Θεσσαλίας για να εγκατασταθούν μετρητές αέριας ρύπανσης για όλους τους ρύπους και να ταυτοποιηθούν οι πηγές δυσοσμίας και αέριας ρύπανσης στο Βόλο;
4. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαδικασίες προμήθειας και εγκατάστασης όλων των μετρητών αέριας ρύπανσης που αναφέρονται σε παλαιότερες απαντήσεις από το 2019 και μετέπειτα του ΥΠΕΝ και της Περιφέρειας Θεσσαλίας; Πότε θα ολοκληρωθεί η προμήθεια των σταθμών και θα τεθούν αυτοί σε λειτουργία; Θα είναι διαθέσιμες οι μετρήσεις από τον ιστότοπο της Περιφέρειας Θεσσαλίας, προκειμένου να υπάρχει έγκυρη πληροφόρηση των πολιτών;
5. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών εκτίμησης των επιπτώσεων των εκπομπών αυτών με τη μέθοδο της ολφακτομετρίας; Έχει υπογραφεί η σύμβαση με ανάδοχο ή όχι; Ποιος ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης του έργου και πότε θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα;
6. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί σύμφωνα με τα όσα ορίζει η ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία ώστε να χρηματοδοτηθεί η πόλη του Βόλου από τα ανάλογα προγράμματα με σκοπό να περιοριστεί η αέρια ρύπανση και να βελτιωθεί η ποιότητα του αέρα;
7. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί ώστε να επιβάλλονται άμεσα μέτρα στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που διαπιστωμένα ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα και να επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις ώστε να προστατευθεί και να βελτιωθεί η ποιότητα της ατμόσφαιρας το πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου;
8. Ποια πρόσθετα μέτρα προτίθεται να λάβει για τις υπόλοιπες πηγές ρύπανσης που επιβαρύνουν την ποιότητα της ατμόσφαιρας στο Βόλο;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Παπανάτσιου Αικατερίνη